

การปิดด่านไทย-เมียนมา คาดกระทบ การส่งออกชายแดน 5,600-9,700 ล้านบาท/เดือน

CURRENT ISSUE

Vol.31 No.3597 27 สิงหาคม 2568

- การปิดด่านชายแดนระหว่างไทย-เมียนมา ณ สะพานมิตรภาพไทย-เมียนมาแห่งที่ 2 เป็นความพยายามของรัฐบาลทหารเมียนมาในการตั้งอำนาจควบคุมการค้ากลับสู่ศูนย์กลาง การปิดด่านแม่สอด-เมียวดีเริ่มขึ้นตั้งแต่วันที่ 18 ส.ค. ที่ผ่านมา ซึ่งรัฐบาลทหารเมียนมาต้องการตัดท่อน้ำเลี้ยงของกลุ่มต่อต้าน โดยลดช่องโหว่จากการค้าผิดกฎหมายที่เป็นแหล่งรายได้สำคัญของกองกำลังชาติพันธุ์ติดอาวุธ อย่างไรก็ตาม ปัญหานี้ฝังรากลึกและเชื่อมโยงกับเครือข่ายนอกระบบที่ซับซ้อน โดยปกติแม้สินค้าจะส่งออกจากฝั่งไทยอย่างถูกต้อง แต่เมื่อเข้าสู่ฝั่งเมียนมากลับมักไม่ผ่านด่านทางการเพราะขั้นตอนการนำเข้าซับซ้อนและบางรายการต้องเสียภาษีนำเข้าสูง
- การปิดด่านมีผลกระทบต่อการค้าไทย-เมียนมาอย่างมาก เพราะ 82.5% ของการค้าระหว่างไทย-และเมียนมาเกิดขึ้นที่ชายแดน (รูปที่ 1) โดยในปี 2024 การส่งออกผ่านชายแดนมีมูลค่า 117, 726 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 80% ของการส่งออกไปเมียนมา และการนำเข้าผ่านชายแดนมีมูลค่า 91,398 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 85% ของการนำเข้าจากเมียนมา

ดร. วิลัยรัตน์ ชัยวิภาส
เจ้าหน้าที่วิจัยอาวุโส

wilairat.c@kasikomresearch.com

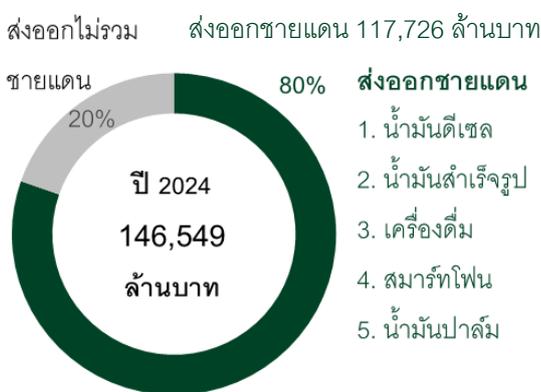

ทัศนวรรณ ขาวอุบลกัมภ์

เจ้าหน้าที่วิจัยอาวุโส

tasawan.k@kasikomresearch.com

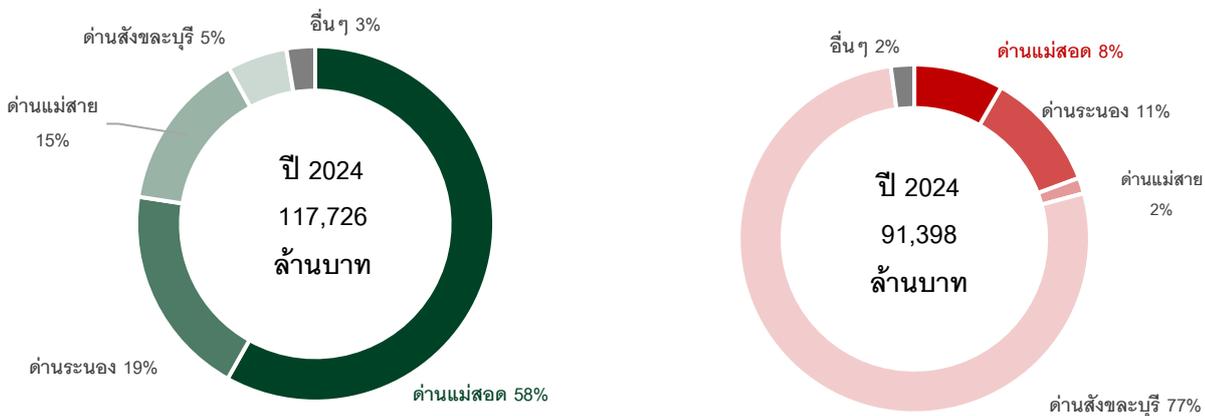
รูปที่ 1: การค้าชายแดนมีสัดส่วน 82.5% ของการค้าไทย-เมียนมา

ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศ โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

- แม่สอดคือด่านส่งออกที่สำคัญที่สุดของไทยไปเมียนมาคิดเป็นสัดส่วน 58.1% ของมูลค่าส่งออกชายแดนไทย-เมียนมา (รูปที่ 2) เพราะเป็นช่องทางการค้าที่สั้นที่สุดในการนำสินค้าไทยไปสู่ใจกลางเมียนมา ใช้เวลาขนส่งไม่ถึง 1 วัน มีระบบถนนและโลจิสติกส์ที่พร้อม ต้นทุนต่ำ และมีคู่ค้าสะสมมายาวนาน ทำให้มีข้อจำกัดในการเปลี่ยนไปใช้เส้นทางอื่น เพราะระบบถนนยังไม่พัฒนา และการขนส่งทางเรือไปอย่างถูกต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 3 วัน ยิ่งตอกย้ำว่าด่านแม่สอดมีความสำคัญต่อการบริโภคของชาวเมียนมา การหยุดชะงักครั้งนี้นำให้ผู้ประกอบการที่พึ่งพาแม่สอดเป็นหลักได้รับผลกระทบโดยตรง รถบรรทุกหลายร้อยคันติดค้าง สูญเสียทั้งต้นทุนและโอกาสทางการค้า โดยเฉพาะสินค้าที่พึ่งพาการส่งออกผ่านด่านแม่สอดในสัดส่วนสูง (รูปที่ 3) เช่น โทรศัพท์/สมาร์ทโฟน (94% ของการส่งออกไปเมียนมาผ่านแม่สอด) เกล็ดชากันท์ (66%) น้ำมันปาล์ม (46%) และสินค้าเกษตร (46%)

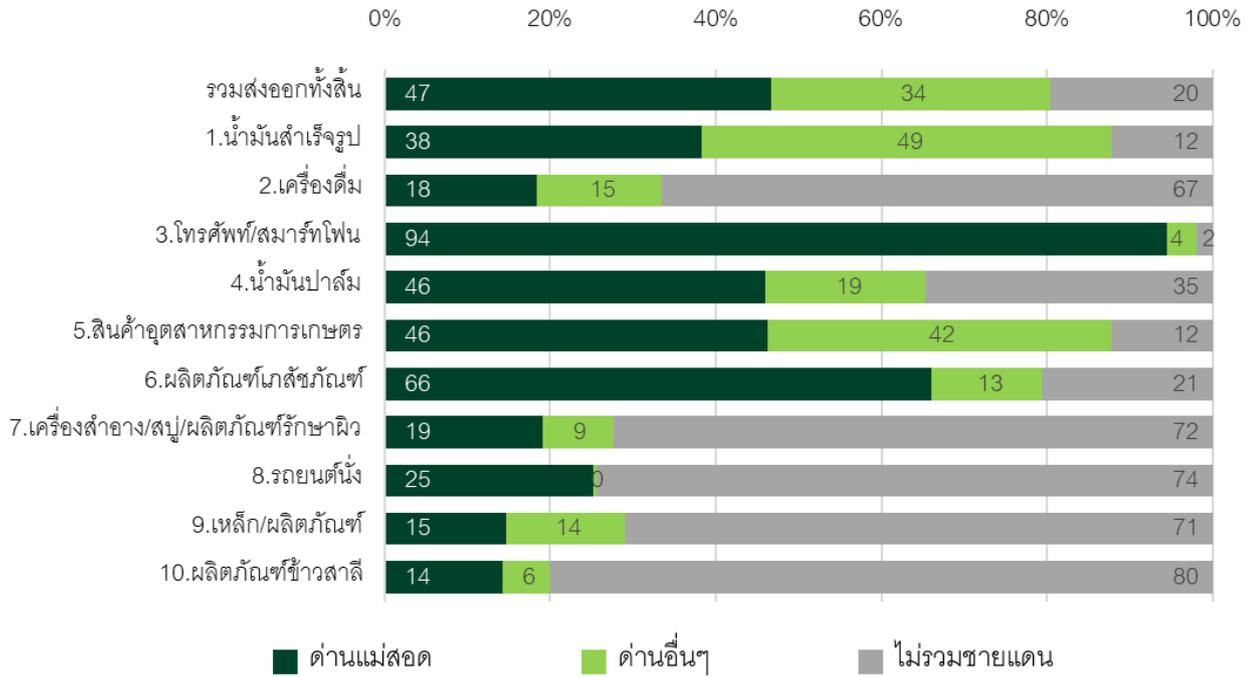
รูปที่ 2: การค้าชายแดนจำแนกเป็นรายด่าน ณ ปี 2024

ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศ โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

- ปัจจุบัน ด่านแม่สอด-เมียวดียังคงปิด อีกทั้งรัฐบาลทหารเมียนมาก็ต้องการตั้งอำนาจควบคุมการค้ากลับสู่ศูนย์กลางจึงมีความเป็นไปได้ว่าจะมีการปิดด่านชายแดนอื่น ๆ เพิ่มเติม ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประเมินว่า หากปิดด่านแม่สอด-เมียวดี ไทยจะสูญเสียรายได้จากการส่งออก 5,600 ล้านบาทต่อเดือน หรือคิดเป็นราว 4.8% ของการส่งออกชายแดนไทย-เมียนมา แต่หากสถานการณ์ขยายไปยังด่านชายแดนอื่น ๆ ทั้งหมด ผลกระทบจะเพิ่มขึ้นเป็น 9,700 ล้านบาทต่อเดือน หรือคิดเป็นราว 8.2% ของการส่งออกชายแดนไทย-เมียนมา

รูปที่ 3: การส่งออกผ่านด่านมาสดเทียบกับช่องทางอื่น ๆ ณ ปี 2024

ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศ โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

- ในระยะต่อไป เหตุการณ์นี้อาจเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของแนวโน้มการค้าชายแดนไทย-เมียนมา เพราะสะท้อนถึงความเสี่ยงเชิงโครงสร้างที่ให้น้ำหนักกับเส้นทางการค้าหลักเพียงจุดเดียว จึงเป็นโอกาสที่ไทยจะได้ทบทวนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจชายแดนอย่างเป็นระบบ วางมาตรการรับมือความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นจากการเมืองภายในของประเทศเพื่อนบ้านอย่างรอบคอบยิ่งขึ้น และกระจายความเสี่ยงไปยังช่องทางอื่น เช่น การพัฒนาท่าเรือระนองที่ช่วยเสริมความมั่นคงทางการค้าทางทะเลฝั่งอันดามันของไทย

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (KResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มีอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ